

Munkácsy

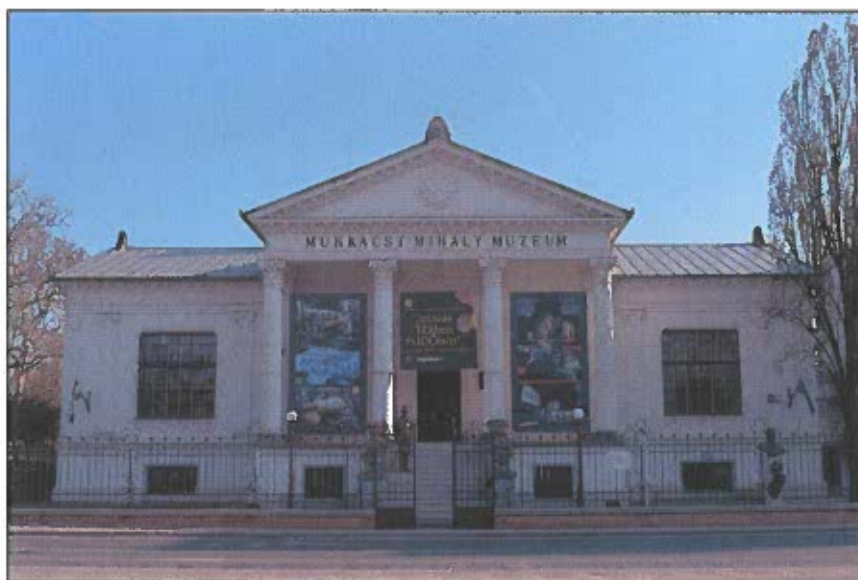
MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM

BÉKÉSCSABA

Munkácsy Mihály Múzeum

MÚZEUMI DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA

2023 – 2025

Békéscsaba, 2022. december 1.

Tartalomjegyzék

HELYZETELEMZÉS	3
Jogszabályi háttér	
Küldetésnyilatkozat	
Belső környezet elemzése, SWOT analízis	
Külső környezet elemzése, Stakeholder analízis	
AZ INTÉZMÉNYI DIGITALIZÁLÁS HELYZETE, ELÉRT EREDMÉNYEI	9
Informatikai háttér	
Eszközállomány	
Humán erőforrás	
Gyűjtemények digitalizálása	
A DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA CÉLJAI	12
A DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA	13
Informatikai háttér fejlesztése	
Honlapfejlesztés	
Digitális adatbázis	

HELYZETELEMZÉS

Jogszabályi háttér

A múzeum a feladatait alapvetően a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján végzi. A törvény pontosan meghatározza a múzeum jelentőségét és feladatkörét:

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői, szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széles körű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége.”

A kulturális javak publikálása, valamint kiállításokon történő bemutatása, fizikai vagy online formában történő nyilvánossá, hozzáférhetővé tétele a törvények és rendeletek betartásával történik.

Jogszabályi környezet:

- [1997. évi CXL. törvény](#) a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
- [1999. évi LXXVI. törvény](#) a szerzői jogról
- [2001. évi LXIV. törvény](#) a kulturális örökség védelméről
- [2011. évi CXII. törvény](#) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (személyes adatok kezelése, védelme; közérdekű adatok megismerése, közzététele)
- [2012. évi LXIII. törvény](#) a közadatok újrahasznosításáról
- [47/2001. \(III. 27.\) Korm. rendelet](#) a muzeális intézményekben folytatható kutatásról
- [20/2002. \(X. 4.\) NKÖM rendelet](#) a muzeális intézmények nyilvántartási szabályzatáról
- [1404/2017. \(VI. 28.\) Korm. határozat](#) a Digitális Nemzet Fejlesztési Program megvalósítása során elkészült Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégiáról

A Küldetésnyilatkozatban megfogalmazott digitalizálás és közkinccsé tétel

Az intézmény küldetésnyilatkozata célként fogalmazza meg az őrzött kulturális javak széleskörű társadalmi hasznosulását, a kultúráközvetítés érdekében kialakított új

szemléletmódot és nyitott intézményi környezetet:

„A Munkácsy Mihály Múzeum feladata feltárni, összegyűjteni, tudományosan feldolgozni, *a modern kor követelményeinek megfelelően mindenki számára közkinccsé tenni* azokat a kulturális értékeket – kiváltképp Munkácsy Mihály hagyatékát, a megyében élő magyarság és nemzetiségek hagyományait – amelyek Békéscsabához, Békés megyéhez kötődnek.

Intézményünk őrzi és gyarapítja a Békéscsabához köthető, a megye múltjára és jelenére vonatkozó jellegzetes tárgyakat, eszközöket, könyveket, kéziratokat, művészeti és ipari alkotásokat, az itt élő nemzetiségek tárgyi és szellemi kultúráját, a megyében valaha élt és kortárs jelentős személyiségek emlékét, tárgyait, alkotásait, ereklyéit. Biztosítja a több mint száz év alatt összegyűjtött tárgyak állagmegőrzését, műtárgyvédelmét, valamint *hagyományos módszerekkel és digitalizált formában történő népszerűsítését.*

Múzeumunk létérdeke a gyűjtemények tudatos, meghatározott koncepció szerinti gyarapítása és olyan, gyűjteményekre alapozott kiállítások, tudományos kutatások, múzeumpedagógiai programok megvalósítása, amelyek *multifunkcionális módon, a különböző társadalmi-kulturális rétegek és korosztályok igényeinek figyelembe vételével képesek közvetíteni a város és környezete kulturális értékeit.* A szakmai tudományos kutatás mellett kiemelt feladatunk Munkácsy Mihály hagyatékának ápolása, a Jankay – Tevan – Kolozsváry Gyűjtemény gondozása, valamint a Csabai Tanya és Gabonatermesztés-történeti Kiállítóhely közművelődési szintérré alakítása. *Minden olyan kulturális érték felszínre hozatala és közkinccsé tétele, „ami csabai”.*

A Munkácsy Mihály Múzeum elsődleges feladata a tudásközvetítés és a minőségi szolgáltatás, melynek eléréséhez partnerségi kapcsolatot tartunk fenn a kulturális és oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, külföldi társintézményekkel, kutatókkal, média munkatársakkal. A megyei feladatellátásból adódóan az intézmény kulturális stratégiájának fontos eleme a határon átnyúló – főként szlovákiai és romániai múzeumokkal, közművelődési intézményekkel való – szakmai kulturális kapcsolatok fenntartása, kiépítése, lehetőség szerinti bővítése, fejlesztése és az eredmények népszerűsítése.

Legfőbb célünk, hogy a Munkácsy Mihály Múzeum a Békéscsaba városában lévő kulturális intézményekkel összhangban működő, korszerű, hiteles, egyedi, közönségbarát, nyitott szemléletű, *a technikai eszközök által kínált lehetőségeket maximálisan kihasználó, az értékközvetítés újszerű megoldásait és dinamikus ábrázolási szemléletet* választó kultúrpalota legyen, amely szakmai tevékenységén, látványos kiállításain és programjain keresztül jelen van az ország kulturális életében.”

Belső környezet elemzése, SWOT analízis

Erősségek

- Nyitott, látogatóbarát múzeumi koncepció, *az informális, nonformális tanulás biztosításának* lehetősége
- Elismert *műtárgy-együttesek digitalizált adatbázisban*
- Meglévő *számítógépes nyilvántartási rendszer*
- Látogatóbarát, *IKT eszközökkel kiegészített kiállítások és múzeumi interpretációk, múzeumpedagógiai foglalkozások*
- Kutatók számára nyitott tudományos kutatóhely, *digitális adatbázis használatának lehetősége által a szakmai tartalmak gyors, hatékony elérése*
- *Digitális leltárban rögzített gyűjteményekre alapozott tudományos és közművelődési tevékenység*
- Tudományos és ismeretterjesztő kiadványaink feldolgozásának, majd *hozzáférésének* biztosítása az ARCANUM digitális adatbázisban.
- *Kultúraközvetítő funkció*

Gyengeségek

- *Hiányos humán erőforrás* a digitalizálás munkafolyamatainak és az anyagok nyilvánossá tételének (honlap, egyéb internetes megjelenés) elvégzéséhez
- *Források minimális aránya*
- *A folyamatos technikai korszerűsítés biztosításának bizonytalansága*

Lehetőségek

- A fenntartó Békéscsaba Megyei Jogú Város múzeumot *támogató hozzáállása*
- A múzeum *vezetőségének szakmai nyitottsága a digitális tartalmak felhasználóbarát szolgáltatására*
- Nyitás *potenciális új kutatói és látogatói rétegek* irányában
- Célcsoportok meghatározása, *célcsoport szerinti stratégia* kidolgozása
- Változatos, oktatást elősegítő, *digitális tartalmakat felhasználó múzeumpedagógiai programok* szorgalmazása
- *Szponzorációs tevékenységek* motiválása, infrastruktúrafejlesztést elősegítő hazai és európai uniós *pályázati lehetőségek*
- A Munkácsy Negyed projekt keretében *az új állandó kiállítás és az időszakos kiállítások megvalósításából adódó technikai fejlesztés lehetősége*

Veszélyek

- *A digitalizálás finanszírozása mértékének elégtelensége*
- *Humán erőforrás hiányából adódó nehézségek*
- *A digitális eszközök folyamatos korszerűsítése igényének kielégítése*

Külső környezet elemzése, Stakeholder analízis

A Munkácsy Mihály Múzeum működése során hasznos kapcsolatrendszerre tett szert, mely a működés egyik legfontosabb eleme. A kapcsolatrendszert folyamatosan újraértékelni és a lehetőségek szerint bővíteni szükséges, úgy, hogy a struktúra érintettjei kölcsönösen tisztában legyenek *a partnerségből származó előnyökkel és hátrányokkal egyaránt*.

Intézményünk az ismeretközvetítés és minőségi szolgáltatás eredményessége érdekében kiépített partnerségi kapcsolattal rendelkezik kulturális és oktatási intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, külföldi – főként szlovákiai és romániai – társintézményekkel, kutatókkal és a médiával. A partnerségi kapcsolatok az intézmény három éves időtartamra tervezett összegző *Stratégiai tervében* részletesen szerepelnek, a *Digitalizálási stratégiában* a múzeum digitalizálási terveinek megvalósításához szükséges belső és külső érintettek, *partnerségi kapcsolatok* lényegi elemeit sorakoztatjuk fel.

A fenntartó

Figyelemmel kíséri és segíti az intézmény szakmai munkáját, szorgalmazza *a gyűjtemények digitális nyilvántartásának folyamatos szinten tartását*.

KIM Kultúráért Felelős Államtitkárság

A Kulturális és Innovációs Minisztérium, különösen annak Múzeumi Főosztálya a Múzeumi Spektrum létrehozásával, a Magyar Nemzeti Múzeum keretében működő Országos Muzeológiai Módszertani és Információs Központ online képzéseivel és museumap.hu aggregációs felületének működtetésével segíti *a gyűjteményi anyagok számítógépes nyilvántartásával, a dokumentumok digitalizálásával, illetőleg a digitális tartalmak hosszú távú megőrzésével és közzétételével* kapcsolatos munkafolyamatokat.

Országos szakmai szervezetek

A Munkácsy Mihály Múzeum tagja a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségének. Szoros kapcsolatot ápolunk a Magyar Tájházak Szövetségével, a Szellemi Kulturális Örökség

Igazgatóságával, a Magyar Néprajzi Társasággal, a Magyar Régész Szövetséggel és a Pulszky Társasággal. Az országos szervezetekkel való kapcsolattartást továbbra is célszerű fenntartani, a lehetőségekhez mérten kibővíteni, és még előbbé tenni. A *közgyűjtemények tartalomszolgáltatási fejlesztését* minden szakmai szervezet szorgalmazza, segíti.

Munkatársak

A munkatársak számára továbbra is biztosítani kell a *digitalizáláshoz szükséges infrastrukturális eszközöket*. Igazodniuk szükséges a *digitális átalakuláshoz*, szolgálva a látogatók megváltozott igényeit, igazodva újfajta kultúrafogyasztási szokásaikhoz. A múzeum vezetése segíti a munkatársak képzését annak érdekében, hogy fel tudjanak zárkózni a *modern kor elvárásaihoz a digitalizálás területén is*.

Látogatók

Határozott célunk, hogy a látogatók számára vonzóvá tegyük a múzeum kínálatát, ezért élő kommunikációra törekszünk az igényfelmérés és a látogatói kérdőívek által közvetített vélemények figyelembe vételével. Használható tudás mellett élményt is nyújtunk kell a számukra *interaktív* kiállítások, ismeretterjesztő programok valamint a múzeumi tevékenységekhez, *gyűjteményekhez kötődő, modern szemléletmódú, a technikai újításokat alkalmazó múzeumi interpretációk, múzeumpedagógiai programok és tudományos igényű népszerűsítő kiadványok* által.

Kutatók

A korábbi gyakorlatnak megfelelően lehetőséget nyújtunk a külső kutatók számára a gyűjteményeinkben lévő anyag kutatásához a kutatási szabályzatunkban megfogalmazottak szerint. Segítjük a profilba vágó tevékenységet folytató civil szervezetek ilyen irányú terveit. *A gyűjteményeink és segédgyűjteményeink teljes körű digitalizálása nagymértékben elősegíti, felgyorsítja, hatékonyabbá teszi a műtárgyakhoz, adatokhoz, információkhoz való hozzáférést*. Az együttműködést más tudományos, kulturális intézményekkel (múzeumok, levéltárak, kutatóintézetek, stb.) a kölcsönösség alapján kívánjuk fenntartani.

Múzeumok

A meglévő együttműködés erősítése szükséges a Békés megyében működő muzeális intézményekkel. Mint megyei hatókörű múzeum lehetőségeink és az általuk megfogalmazott igények szerint szakmai segítséget nyújtunk számukra A módszertani feladatellátás keretében

rendezett műhelygyakorlatok kiemelt témái között szerepelnek *a múzeumi kulturális javakkal kapcsolatos digitalizálási feladatok.*

Kulturális intézmények

A településen működő kulturális és közművelődési intézmények együttműködése feltétlenül szükséges a programok megvalósításában. Közös cél az élményszerű ismeretátadás, a *magas szintű, modern eszközökkel történő kultúrákövetítés, az oktatás segítése a fizikai és az online térben egyaránt.*

Oktatási-nevelési intézmények

Az *értékgyűjtésnek, értékmegőrzésnek és érték közvetítésnek* jelentős eredménye, hogy az iskolákat és az oktatást a múzeumi lehetőségek kiaknázásával *hagyományos és digitális szolgáltatásokkal* tudjuk segíteni, hiszen ehhez megvan a szakmai, tartalmi és technikai hátterünk. A digitális eszközök és szemléletmód az iskolás korosztály esetében megkerülhetetlen, *a múzeumban törekedniünk kell az iskolában megszerzett digitális készségek továbbfejlesztésére.*

Média

Intézményünk jó kapcsolatot ápol a helyi és megyei *írott és elektronikus sajtó* munkatársaival. Alapvető érdekünk, hogy a média tájékoztatást adjon a múzeumban zajló eseményekről, látnivalókról. Lényeges az intézmény *pozitív imázsának kialakítása a sajtón keresztül.*

Civil szervezetek

A civil szervezetek közül elsősorban azokkal tartunk kölcsönösségen alapuló jó kapcsolatot, amelyek valamilyen formában kötődnek a múzeumhoz: Békéscsabai Hagyományőrző Egyesület, Békés Megyei Népművészeti Egyesület, Békéscsabai Történelmi Íjászklub, Békéstáji Művészeti Társaság. Igény szerint *biztosítjuk a civil szervezetek számára a számítógépes nyilvántartásban szereplő múzeumi adatokhoz, információkhoz való hozzáférést.*

Egyházak

A megyében működő történelmi egyházakkal (református, evangélikus, római katolikus, román ortodox) való együttműködésnek magától értetődően folytatódnia kell. Az egyházi

tematika egy-egy részletét kiállítások, előadások, bemutatók keretében dolgozzuk fel, melyek eredményei – egyebek mellett – a *digitalizált formában őrzött archív fotóink*. Évtizedek óta szakmai munkával (műtárgyak leltározása) segítjük a Magyarországi Román Ortodox Egyház gyűjteménye anyagának feldolgozását, *digitális nyilvántartásba vételét*.

Nemzetiségi szervezetek

Múzeumunk három évtizeden át, miniszteri döntés alapján, a magyarországi szlovák és román nemzetiség bázismúzeuma volt, melynek nyomán kapcsolatot alakított ki a nemzetiségi intézményekkel és szervezetekkel. A néprajzi és történeti *számítógépes leltárral nyilvántartott gyűjteményeink* gazdag tárházai a szlovák és román nemzetiségre vonatkozó tárgyaknak és dokumentumoknak.

Lakosság

A múzeumban bemutatott, látható és megtalálható értékek *modern szemléletű közvetítése* jelentősen hozzájárul a helyi lakosság identitástudatának kialakításában, erősítésében, és a *valós és az online térben élményszerűen segítik a látogatók, vendégek ismereteinek bővítését*.

AZ INTÉZMÉNYI DIGITALIZÁLÁS HELYZETE, ELÉRT EREDMÉNYEI

Informatikai háttér

A múzeum munkatársai munkájuk során a modern kor követelményeinek megfelelő *számítógépeket* használnak. Ezek egy belső hálózaton (LAN) keresztül kapcsolódnak egymáshoz. Az intézmény *Széchenyi u. 7 és 9. sz. alatti épületei* között kábeles, a Csabagyöngye Kulturális Központban lévő irodák és a múzeum épülete között vezeték nélküli kapcsolatot építettünk ki, így a számítógépek egy belső hálózaton kommunikálhatnak egymással.

A számítógépek az Internetre egy tűzfalon keresztül csatlakoznak, mely egyben DHCP szerver és DNS kiszolgáló is. *Az intézmény kezelésében van a munkacsy.hu, valamint a bmmi.hu domain*. Elektronikus levelezéshez a bmmi.hu már elavulttá vált domain helyett 2022 szeptemberétől a *munkacsy.hu domain* nevet használjuk, amely a szolgáltató Alföld.NET Kft. levelező szerverén működik. Az Alföld.NET Kft. gondoskodik az elhelyezésről, és biztosítja működését, felügyeli a spam- és vírusok elleni védelmet. Az

intézmény informatikusának jogosultsága van a felhasználók kezeléséhez, ideértve a létrehozást, módosítást, törlést is. A múzeum területén kívül a levelezés egy webes, webmail felületen érhető el. Az Internet kapcsolatot is az Alföld.NET Kft. biztosítja mikrohullámú kapcsolaton keresztül.

Külső telephelyeken (Gabonamúzeum, Fábry u. raktár) az eszközök nem csatlakoznak a belső hálózathoz, hanem helyi Internetes kapcsolattal rendelkeznek, így igénybe tudják venni a munkához szükséges szolgáltatásokat (levelezés, információszerzés, múzeumi adatbázis).

Intézményünk hangsúlyosan jelen van a közösségi médiában (facebook, twitter) ezen kívül saját honlapja (munkacsy.hu) is van. A szervert az Adana Online Kft. üzemelteti.

Eszközállomány

A múzeum biztosítja munkatársai részére a munkavégzéshez szükséges eszközöket. Az intézmény belső hálózatára **30 munkaállomás** kapcsolódik. Ezek a Windows 7 vagy a Windows 10 operációs rendszert használják. Az operációs rendszerek újabbra cserélése folyamatos.

Napjainkban kiemelten fontos a **számítógépes kártevők elleni védekezés**. Az Eset Endpoint Security moduljai (kéretlen alkalmazások elleni védelem, vírusirtó, tűzfal) biztosítják a külső támadások elleni megfelelő védelmet. A szoftver előfizetése évente megújítandó.

Minden számítógépen telepítve van az **Office irodai programcsomag**. 20 Office 2016 licenz van az intézmény tulajdonában, a fennmaradó eszközökön a 2003-as verzió használható. Szükséges ezekre a számítógépekre is az újabb verzió beszerzése.

A régészeti és közművelődési feladatok ellátását segítik a **Photoshop, AutoCad programok**, valamint a kézi GPS eszközök.

Rendelkezünk a **grafikai tervezési munka elvégzéséhez szükséges munkaállomással**, informatikai és számítástechnikai háttérrel, megfelelő szoftverekkel, aminek következtében a grafikai anyagok (meghívók, kiállítási tablók, kiadványok, reklám anyagok, stb.) tervezését saját munkatárssal tudjuk végezni, ami jelentős költségmegtakarítást eredményez.

A múzeumi munka jelentős részéhez szükséges a jó minőségű nyomtatás. Ezt **hálózati nyomtatókon** keresztül biztosítja az intézmény. Az A3-as méretű dokumentumokat Xerox 7232 és 7120-as, valamint Xerox Altalink 8035-ös eszközökkel állítjuk elő. Ezen hálózati eszközök segítségével lehetőség van A3-as anyagok beolvasására, szkennelésére is.

Humán erőforrás

Intézményünkben *egy fő rendszergazda-informatikus* látja el az informatikai feladatokat: beszerzések, karbantartás, a honlaphoz, közművelődési programokhoz, kiállításokhoz, valamint a HUNTÉKA adatbázis intézményi szintű kezeléséhez szükséges informatikai háttér biztosítása.

A múzeum *honlapját, közösségi oldalait a Közművelődési-Múzeumpedagógiai Osztály munkatársai töltik fel* aktuális, saját, és a muzeológusok által írt tartalmakkal, jogosultsággal rendelkeznek a hírek és a statikus tartalmak módosításához. A múzeumi informatikus feladatkörébe tartozik ezeknek a jogosultságoknak a biztosítása.

A gyűjtemények *digitalizálása*, a digitális leltárak elkészítése alapvetően a szakági *muzeológus és gyűjteménykezelő munkatársak feladata*.

Gyűjtemények digitalizálása

Arra törekedtünk, hogy a saját intézményünkön belül egy *komplex digitális gyűjteménykezelő rendszert* hozzunk létre.

2016-ra a múzeum teljes anyaga, összes gyűjteménye, fotótári és adattári anyaga tekintetében elkészült a *Huntéka digitális nyilvántartási rendszer*. Mivel a múzeumban egyetlen informatikus munkatárs dolgozik a legjobb és legmegbízhatóbb megoldásnak az tűnt, hogy a Huntéka rendszert *távhasználati konstrukcióban* szereztük be, tehát nem vásároltuk meg, hanem a szoftverterméket havi bérleti díj ellenében béreljük.

A folyamatos munkát a Monguz Információtechnológiai Kft végzi, a vállalat biztosítja a *szerver adminisztrációt, felügyeletet, a szervergépes tárhelyet és rendszeres adatmentést* (adatbázis- és programmentést) végez. Probléma esetén gondoskodik az adatok sürgős visszaállításáról, frissíti az operációs rendszert, betörésvédelemmel biztosítja az adatbiztonságot, emellett garanciát vállal a szoftver hibáinak javítására.

A jelenlegi helyzet, hogy *a jogosultságok beállítása megtörtént*. Az intézmény vezetője, a tudományos-muzeológiai osztály vezetője, és a múzeum által kapcsolattartóként kijelölt muzeológus rendelkezik jogosultsággal minden gyűjtemény vonatkozásában, minden feladatvégzésre, vagyis a feltöltés, a javítás, a lekérdezés és egyéb feladatokra. A gyűjtemények muzeológusai és gyűjteménykezelői lekérdezési lehetőséget kaptak minden gyűjteményre, de adatokat feltölteni, javítani, törölni csak a saját gyűjteményben van jogosultságuk.

Felhasználói jogosultságok összesítése

Megnevezés	Nyilvános adatok		Érzékeny adatok		Szerepkörök karbantartása
	olvasás	írás	olvasás	írás	
Múzeumvezető (összes gyűjtemény)	igen	igen	igen	igen	A rendszergazda jelszavának a módosítása
Rendszergazda	nem	nem	nem	nem	igen
Felelős vezető a hozzá tartozó gyűjteményekre	igen	igen	igen	igen	nem
Felelős muzeológus a hozzá tartozó gyűjteményre	igen	igen	igen	igen	nem
Felelős muzeológus a nem hozzá tartozó gyűjteményre	igen	nem	igen	nem	nem
Kutató	igen	nem	nem	nem	nem
Adatrögzítő	Átengedett szerepkör szerint				nem

A szakmai anyagok nyilvánossá tételét, internetes megjelenését a Magyar Nemzeti Múzeummal kötött szerződés alapján a *musemap.hu aggregációs felületen* keresztül oldja meg az intézmény. A portálon lehetőség van a múzeum már adattisztításon átesett, képpel ellátott tárgyait keresni, ezekkel kapcsolatos információkhoz jutni. A *MuseuMap a Huntéka múzeumi adatbázison alapul*, amelyben a múzeum leltárkönyveiben szereplő összes adat szerepel. A Huntéka adatbázist a Monguz Kft. kezeli szerződésben szabályozott módon. A munkatársak jogosultságainak kezelésére ebben az esetben is a múzeumi informatikusnak van lehetősége. Munkavégzés közben az intézmény alkalmazottai az interneten keresztül csatlakoznak a Monguz Kft. által üzemeltetett szerverhez, akik a mentési, archiválási feladatokat is végzik.

A DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA CÉLJAI

Intézményünk részt kíván venni a Digitális Jólét Program és a Digitális Oktatási Stratégia megvalósításában. Ennek érdekében a következő célokat határoztuk meg:

- A digitalizálásra alkalmas eszközpark folyamatos fejlesztése
- Korszerű, a műtárgyak védelmét biztosító eszközök (másológépek, szkennerek, stb.) beszerzése

- A digitalizálendő tartalmak (szakleltárkönyvek, adattári és fotótári anyagok, műtárgyak, publikációk) pontos meghatározása
- Webes publikációk, elektronikus megjelenések szorgalmazása (e-book)
- Virtuális kiállítások megvalósítása – a látogatóval való párbeszéd eszközei
- A műtárgyak, egyéb gyűjteményi egységek és tudástartalmak közzététele
- Digitális tartalmak aggregálása
- A szabadon közzé tehető, adatvédelmi előírások által nem korlátozott, szerzői jogokkal nem terhelt múzeumi digitális tartalmak hosszú távú megőrzése, archiválása
- A műtárgyak fizikai védelme azok digitális módon történő közzétételeivel
- Kutatási lehetőség megteremtése a világhálóra feltöltött múzeumi tartalmakkal
- Hozzáférési szabályok megalkotása
- Szerzői (személyhez fűződő és vagyoni) jogok kezelése (védelmi idő, jogutódok)
- Az élethosszig tartó tanulás támogatása
- Az oktatási intézmények támogatása, közreműködés a tanulás megújításában
- A múzeum társadalmi hasznának nyilvánvalóvá tétele
- Lokális és regionális közösségi identitás erősítése

A DIGITALIZÁLÁSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA

A célok megvalósítása érdekében az intézmény jövőbeli feladatait az alábbiak szerint határozzuk meg:

Informatikai háttér fejlesztése

A múzeumi munkához szükséges *informatikai háttér* alapvetően adott, nagymértékben segíti munkatársaink tevékenységét. Ebben a tekintetben a fejlesztéseknek a *korszerűbb eszközbeszerzést és az amortizációt kell követniük*. Az informatikai fejlesztéseket saját forrásból és a pályázati lehetőségek igénybe vételével kívánjuk megvalósítani.

A mindennapi munka végzéséhez az eszközök biztosítottak, azonban szükséges *a számítógépek folyamatos fejlesztése*, beleértve a hardveres és szoftveres összetevőket is. Még több számítógép Windows 7-es operációs rendszerrel üzemel, szükséges ezek frissítése. További licenzek beszerzése ajánlott a Microsoft Office irodai alkalmazáshoz. A régészeti és grafikai munkák elvégzéséhez szükség lehet *egy grafikai munkaállomás beszerzésére* az ehhez tartozó szerkesztő szoftverekkel (Adobe Photoshop, Acrobat, Lightroom).

A meglévő Eset *vírusirtót* évente szükséges megújítani, amennyiben probléma adódik használatával, használatát felülvizsgálni.

A meglévő A3-as *Xerox hálózati nyomtatók* közül a Xerox Altalink 8035 és a Xerox 7120 megfelel a mai követelményeknek, azonban a 2 db. Xerox 7232 cserére szorul. Egyre gyakoribb a meghibásodás és a modern hálózati munkavégzés feltételeit nem tudják biztosítani. A digitalizálás folyamatában kiemelten fontos a szkennelés jó minőségű és gyors elvégzése, ezt a 7232 nem tudja megoldani. A hálózati szkennelést további hálózati eszközök (switch, router, hálózati kábel) beszerzésével lehet megoldani. A hálózati munkavégzést segítheti egy *NAS beszerzése* is, mely a biztonsági mentések tárolását is megoldja.

Filmek, negatívok, diák digitalizálásához szükség van jól kezelhető, jó minőségű *filmszkennerre*, ez jelenleg nem megoldott az intézményben. Amennyiben a mindennapi munkavégzésen felül a digitalizálás folyamatában is hangsúlyozottan vesz részt a múzeum, szükséges lehet további asztali szkennerek beszerzése is.

Szükséges lehet a *külső telephelyek internetes elérésének fejlesztése*, esetlegesen helyi hálózat kiépítése amennyiben a digitalizálási feladatba a külső telephelyeket is bevonjuk. Ez esetben további számítógépek, szkennerek, nyomtatók beszerzése is elengedhetetlen.

A már kollégáink által használt Huntéka múzeumi adatbáziskezelő rendszer mellé a *Huntéka Könyvtári moduljának bevezetése* is céljaink között szerepel.

Honlapfejlesztés

Magyar és részben angol nyelven is elérhető *saját honlappal* rendelkezünk (www.munkacsy.hu). Az elmúlt években honlapunk megújult, *mobil készülékeken is elérhető, akadálymentes felületet* biztosít.

További feladat a igényeknek megfelelő, *gyakori tartalomfeltöltés*. A közösségi média minél erőteljesebb használatát is célul tűztük ki. A Munkácsy Negyed más intézményeivel szorosabb együttműködésre lehet szükség egymás online tartalmainak reklámozásában, közös internetes, közösségi médiás kampányok készítésében.

2022 szeptemberétől az elavult bmmi.hu domain helyett a *munkacsy.hu domaint használjuk levelezésre*.

Digitális adatbázis

Amikor 2016-ban a Huntéka nyilvántartási rendszert választottuk, elsősorban ennek tulajdonságait vettük figyelembe. A Huntéka már létrehozta a könyvtárak adatbázisait, és már több országos és megyei múzeumtól rendelkezett referenciával múzeumi adatbázisok létrehozása és működtetése vonatkozásban, a Nemzeti Múzeumban és a Petőfi Irodalmi Múzeumban pedig már befejezett akkreditációval rendelkezett.

Az elkövetkezendőkben is a *Huntéka digitális adatbázis*t szeretnénk használni és bővíteni az alábbi szempontok miatt:

- A Monguz Információtechnológiai Kft. stabil piaci helyzete
- Konverziós tapasztalat, az adatok kinyerhetősége más rendszerekből
- Nemzetközi múzeumi adatleíró szabványhoz igazított belső adatszerkezet
- Munkaidőben egész nap rendelkezésre álló ügyfélszolgálat
- A szolgáltatás keretében biztosított képzések az adatbázisokat kezelők számára
- Tárgyleíró kartonok készítésének lehetősége az adatbázisból, amivel a hiányosságokat pótolni tudjuk (főként a régészeti gyűjteményt illetően).
- Távhasználati lehetőség
- Együttműködési és maximális kompromisszum készség.

A Huntéka rendszer megfelel a muzeális intézmények számítógépes rendszereire vonatkozó *informatikai követelményeknek*:

- Alkalmos múzeumi nyilvántartási feladatok ellátására.
- Biztosítani tudja az adatok meghatározott körének a nyilvántartás, kutatás, tudományos ismeretterjesztés, oktatás céljaira történő szolgáltatását az erre jogosultak számára.
- Adatvesztés nélkül támogatja a retrospektív adatfelvételt.
- Alkalmos új szerzemények adatainak felvételére, retrospektív adatfelvételre hagyományos nyilvántartásból, valamint konverzióra már meglévő számítógépes nyilvántartásból.
- A rendszer bővíthető, alkalmas nagy tömegű adatok kezelésére.

Folytatólagos fontos feladatunk a Huntéka *adatbázis rekordjainak mielőbbi ellenőrzése, fotókkal való feltöltése*, hiszen ez egyaránt szolgálja a kutatók, érdeklődők és a gyűjtemények kezelését végző muzeológusok érdekeit. Ez által pontos adatokat kapunk a gyűjteményeinkről, áttekinthetőbbé válnak, gyorsabbá válik a nyilvántartás, rendszerbe

foglalás, könnyebben történhet a műtárgyak visszakeresése, és minőségileg javul a kutathatóság.

Az adatbázist bővítjük a hagyományos leltárkönyvekbe nyilvántartásba vett *új műtárgyakkal*. Ehhez szükséges a digitalizálandó anyagok metaadatolása, fizikai előkészítése, esetleges restaurálása.

A *végső cél* pedig egyértelműen az *átállítás a hagyományos leltározásról a digitális nyilvántartásra* néhány éven belül, illetve az online tartalmak elérhetővé tétele. Kezdeményezni fogjuk a gyűjteményi anyagaink auditálását a következő sorrendben: képzőművészeti, néprajzi, természettudományi, történeti, régészeti gyűjtemény.

Az *adatbázis feltöltése, az adatok javítása folyamatosan zajlik*. A már javított és fotókkal ellátott rekordokat közzétettük Magyar Nemzeti Múzeum OMMIK aggregációs adatbázisához csatlakozó *museumap.hu* portálon. Ezt a gyakorlatot folytatni fogjuk. A MuseumMap-es internetes megjelenés további lépéseként 2022-ben megvalósult az *Europeana rendszeréhez való csatlakozás*, amire a Magyar Nemzeti Múzeummal kötött szerződés bővítésével volt lehetőségünk. A szakmailag támogatott aggregációs portálhoz csatlakozás által megvalósult a tartalmak felhasználóbarát, hatékony és gyors megjelenítése, kereshetősége.

Békéscsaba, 2022. december 1.

Dr. Bácsmegi Gábor
múzeumigazgató

Martyn Emília
múzeumigazgató-helyettes

Zsótér Gyula
informatikus